

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Het vallend blad

En wij allen vallen af als een blad.

Jesaja 64 : 6 m

Deze tekstwoorden staan temidden van een gebed dat gebeden wordt door een volk, dat de verbergingen van Gods aangezicht smartelijk moet inleven. Ontdekt aan hun dwaalwegen en de verstoktheid van hun hart, kermt dat volk om Gods wederkeer. Het belijdt eigen onreinheid en de waardeloosheid van eigen gerechtigheden. Het ziet ook de straf der zonde onder ogen, namelijk de dood. Dit volk doorleeft het: "De bezoldiging der zonde is de dood."

Het sterven van de mens wordt hier nu voorgesteld onder het beeld van vallend blad. Een beeld dat we ook nu in de natuur weer zo duidelijk voor ogen zien. Alle bladeren, hoe fris en groen ze ook waren in de zomer, vallen af. Bij de meeste bladeren is dat al lang van te voren te zien. De kleur verandert, het gaat er dor en doods uitzien. En al blijft het nog een tijdje aan de boom hangen, de herfstkleur verraadt dat het spoedig vallen zal. Misschien door een hevige herfststorm of, als het al wat verder verdord is, door een kleine windvlaag. Maar dat het afvalt is zeker.

Zo geldt voor ons allen: Wij allen vallen af als een blad.

Dat geldt ook onze kinderen. Kinderen, jullie lijken misschien op een jong fris blaadje in de lente. Zo'n blaadje kan nog de hele zomer blijven hangen. Het kan nog heel lang prijken met zijn groene zomertint. Misschien denken jullie nog niet aan sterven. Dat komt wel als we oud zijn. Maar, kinderen, soms komt er in de lente plotseling een

hevige voorjaarsstorm en rukt zomaar enkele van die jonge, frisse blaadjes af. Ze vallen op de grond en zijn binnen korte tijd verdord en verteerd. Als jullie, kinderen, nu eens zo'n blaadje zouden zijn. Als de Heere jullie eens in de lente van je leven wegnam! Waar zou je dan zijn? Denk je daar wel eens over?

Het kan ook gebeuren dat er vroeg in de zomer een plotselinge, heftige onweersbui losbreekt, gepaard met slagregen en felle windstoten. We zien dan in de vroege zomer soms groene bladeren, die nog lang niet verdord en verdroogd zijn, op de grond gesmeten. Ze verdorren en verteren. Als jullie, jongens en meisjes, die al meer tot volwassenheid gekomen bent, eens zo'n blad zouden zijn! In de vroege zomer van het leven afgerukt! Hoe zou het dan zijn, als je voor je Rechter moet verschijnen?

Ook in het midden van de zomer vallen bladeren af. Bijvoorbeeld door de droogte, zoals vorig jaar zomer gebeurde. Of door een plotselinge windhoos. Als u, vader, moeder, man of vrouw, in de kracht van het leven eens werd losgerukt uit dit leven, door een ongeval. Of als u wegteerde door een ernstige ziekte, die uw levenssappen uitdroogde! Zoudt u dan zonder verschrikken voor God kunnen verschijnen?

Veel bladeren blijven hangen tot de herfst. Ze zijn als herfstbladeren, die langzaam verkleuren en verdorren. Och, misschien duurt het nog een hele tijd eer ze afvallen. Maar plotseling

treedt de herfst in met zijn ruwe stormen en gure buien. En we zien talloze bladeren vallen. Ook bladeren die zelfs in de herfst nog fris en groen waren.

Velen worden in de herfst van het leven weggerukt. Misschien gedacht stokoud te worden, maar daar is plotseling het einde. Hoe zal het u vergaan, grijzende vijftiger? Er wordt wel eens gezegd: Als we de leeftijd van 50 passeren, zijn we over het hoogtepunt heen. We worden grijs, rimpels zijn niet meer te verbergen. Een teken dat de herfst nadert. Zijn we 60 of 70 jaar, dan zijn we *in* de herfst. We zullen over enige tijd afvallen. Waar is dan onze eeuwige bestemming?

Sommige bladeren blijven zeer lang aan de boom. Als de herfst niet al te ruw is, kan het gebeuren dat we in de winter hier en daar nog een ritselend, oud blad zien hangen. Maar de vorst treedt in. En wat de herfstwinden niet deden, doet de kille vrieskou. Het blad sterft geheel af en de laatste vezel, die het nog aan de boom verbond, begeeft het. Het valt af. Oude van dagen, al 80 of 90 jaren oud! U valt spoedig af! En dan?

Wat een ernstige prediking uit het vallende blad. Wat een schrikkelijk

Inhoud

Meditatie: Het vallend blad	1
De witte bladzijde (7)	2
Hoofdmomenten van de Generale Synode (5)	3
Lezers vragen	4
Verslag van de Generale Synode 2004 te Grand Rapids . . .	5
Boekennieuws	7
Kerknieuws	7
Berichten	8
Preekbeurten	9

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en
boeken ter recensie aan:

ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Klooslaan 9, 2985 CK Ridderkerk
tel. 0180-420865, fax 0180-423583

*****

Administratie en betalingen van
abbonementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor abonn. gelden: 64327.
email: kbgg@cbgg.nl

*****

Alle **advertenties** aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.
email: saambinder-adv@rdnet.nl

*****

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

*****

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:
Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.
Zeepost:
Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

*****

Advertenties € 0,50,- per mm.

Familieberichten

€ 0,40,- per mm.

Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
in bezit van de administratie te zijn.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

gevolg van de zonde. En dan het ver-
volg: "Onze misdaden voeren ons
henen weg als een wind." Waarheen
voeren die misdaden ons? O, ontzet-
tende werkelijkheid! Die voeren ons
naar het eeuwig verderf. Jong en oud!
Verstaat toch de prediking van het val-
lende blad.

En Gods kinderen? Ze vallen ook af.
Hun tijdelijk leven wordt ook wegge-
nomen. Maar o, wat een groot onder-
scheid! Zij leerden sterven eer het ster-
ven wordt. Ze leerden de dood als straf
op de zonde kennen. Hun misdaden
werden de oorzaak van die straf. Ze
leerden wat het zeggen wil, dat de
dood op de hielen zit. Geen ontvlieden
van hun zijde. Ze leerden de straf aan-
vaardden. Maar ze leerden ook in meer-
dere of mindere mate iets kennen van
de verzoening. Voor al Gods kinderen

geldt dat hun misdaden verzoend zijn.
Die kunnen hen niet meer wegvoeren
naar het verderf. Voor hen is Christus
weggevoerd. Weggedreven door de
storm van Gods toorn, het onweder
van Zijn heilig recht. Hij heeft hun
misdaden op Zich genomen en voor
hen het verderf, de straf der zonde
ondergaan.

Gods kinderen sterven ook. Maar hun
ziel wordt opgenomen in heerlijkheid.
De wind van de dood voert hen naar
hun eeuwig huis, waar ze onsterfelijk
en onverderfelijk zullen zijn. Als een
boom, geplant aan waterbeken, welks
blad niet afvalt en van maand tot
maand gevende zijn vrucht.

Lezer(es), jong en oud, waar zult u zijn
als u als een blad afvalt?

Drachten,

ds. G. Hoogerland

De witte bladzijde

(7)

Het koningshuis van de Hasmo- neëën

Inmiddels is het september van het
jaar 141 voor Christus. Nu wordt de
laatste nog levende zoon van
Mattathias, de Makkabeeër Simon,
benoemd tot erfelijk hogepriester en
vorst! Twee ambten in één persoon
verenigd... De machtige Romeinen
waren zo vriendelijk Simon te erken-
nen en de integriteit van het Joodse
land te garanderen. Zo ontstaat dan
het Makkabeese koningshuis, dat
meestal het *Hasmoneese* wordt
genoemd. Die laatste naam is afkom-
stig van een oude stamvader van de
Makkabeeën, Hasmon genaamd. Het
huis van de Hasmoneeën heeft ruim
een eeuw geregeerd, namelijk tot het
jaar 37 voor Christus, toen het de
Edomiet Herodes gelukte zich met
de hulp van de Romeinen meester te
maken van het land.

Inmiddels ging het rijk van de
Syriërs langzaam maar zeker te
gronde, verscheurd door onderlinge
moordpartijen en twisten. Ook
Simon, de eerste Hasmoneese vorst,
werd vermoord, door zijn eigen
schoonzoon nog wel. Zo stierf ook
deze laatste zoon van priester
Mattathias niet op zijn bed. Simons
opvolger, zijn zoon Johannes, die als
Johannes Hyrcanus bekend staat
(135-104), bracht het rijk der Joden

echter tot ongekende bloei. Gedu-
rende een korte tijd strekte het
Hasmoneese rijk zich zover uit dat
het herinnerde aan de dagen van
Salomo! De bloei was evenwel van
korte duur.

Helaas kenmerkte de regering van de
opvolgers van Johannes Hyrcanus
zich veelal door moord en doodslag.
Een zekere Aristobulus (104-103)
liet zijn eigen moeder in de gevange-
nis zetten en haar daar de honger-
dood sterven. Vervolgens bracht hij
ook zijn broer om. De bruit liet
zichzelf tot koning uitroepen. Zijn
broer, Alexander Janneüs (103-76)
maakte het helemaal bont. Het begon
er al mee dat hij, hogepriester en
koning tegelijk, trouwde met de 13
jaar oudere weduwe van zijn broer,
daarmee rechtstreeks ingaand tegen
het Goddelijk gebod van Leviticus
21:14 dat een hogepriester geen
weduwe tot vrouw mocht nemen.
Onder zijn regering rees onder het
behoudende deel van het Joodse volk
steeds meer verzet tegen de richting
die het Hasmoneese koningshuis
insloeg. Alexander was er de man
niet naar om zich daar ook maar iets
van aan te trekken. Toen hij eens, tij-
dens de viering van het Loof-
hutenfeest, door het volk met citroe-
nen werd bekogeld en uitgejouwd,
liet hij niet minder dan 6000 Joden
ombrenghen door zijn soldaten. Dat

de verbittering onder het volk groot was, laat zich verstaan. Tijdens een zes jaren durende burgeroorlog kwamen niet minder dan 50.000 Joden om! Toen Alexander zijn tegenstanders er eenmaal onder had, kwam hij tot een nieuwe gruwel daad. Terwijl hij met zijn talrijke minnaresses aan een feestmaal plaatsnam, liet hij 800 gevangen opstandelingen midden in Jeruzalem kruisigen voor de ogen van hun vrouwen en kinderen. Vele inwoners van de stad waren hier zo van ontzet, dat zij de stad uitvluchtten om er voorlopig niet weer in terug te keren. Wat een droeve toestand waarin het volk des Heeren verkeerde! Nog heen honderd jaar voordat de Vredenvorst geboren werd, zat een verschrikkelijke tiran op de troon, die zich ook nog eens het priesterambt had toegeëigend...

De Romeinen verschijnen

Na de dood van deze bruuft werd zijn vrouw Alexandra vorstin (76-67), terwijl hun oudste zoon Hyrcanus hogepriester werd. Alexandra regeerde evenwichtiger en met meer beleid dan haar man. Na haar dood begon de ellende echter pas goed. Haar beide zonen Hyrcanus en Aristobulus raakten verwickeld in een bittere strijd om de macht. Er volgde een burgeroorlog. Aristobulus, jonger en energiever dan zijn broer, kreeg de overhand.

Maar dan komen de Edomieten in beeld. De Idumeeër Antipater, de vader van de latere viervorst Herodes (de kindermoordenaar van Bethlehem!) was stadhouder van het voormalige Edomitische land. Hij had liever een zwakkeling als Hyrcanus naast zich dan de sterkere Aristobulus. De Arabische koning Aretas werd te hulp geroepen – en zowaar gelukte het hun, aan het leger van Aristobulus een nederlaag toe te brengen. Aristobulus trok zich terug op de tempelberg, waar hij door Aretas en Hyrcanus werd belegerd. Nu gebeurde er iets van ontzaglijk ingrijpende betekenis. De Romeinse veldheer Pompeius, die zich juist in die tijd in Azië bevond, werd zowel door Aristobulus als door Hyrcanus te hulp geroepen. De beide broers deden daarmee iets waarvan zij de reikwijdte op dat moment waarschijnlijk niet hebben overzien. Pompeius liet zich geen tweemaal nodigen en kwam inderdaad 'te hulp'. Het liep na allerlei verwickelingen uit op een belegering van de tempelberg en een verschrikkelijk bloedbad. De Romeinen waren op het toneel verschenen en zouden zich er niet gemakkelijk weer van laten verdringen. (slot volgt)

Capelle aan den IJssel,
ds. A. Moerkerken

kennisgeving worden aangenomen. De agenda van een generale synode wordt immers gevormd door punten die vanuit de kerkenraden via classes en particuliere synode zijn aangereikt en door rapporten van door de synode ingestelde deputaatschappen en commissies.

Ten aanzien van het verzoek van het C.O.G.G. om als waarnemer toe te treden tot dit interkerkelijk overlegplatform besloot de synode niet aan dit verzoek te voldoen. Er was geen behoefte om over het besluit van de vorige synode opnieuw te discussieren.

Commissies

De benoeming van enkele commissies kwam reeds in vorige artikelen ter sprake. Naar aanleiding van punten die ook ter bespreking waren ingediend, stelde de Synode een aantal commissies in. Zij ontvingen de taak om de Generale Synode tijdig voor de vervolgzitting op 26 en 27 januari 2005 D.V. van advies te dienen. De commissie 'Relatie kerk en school' kreeg de opdracht na te gaan 'in hoeverre er voor de kerk een taak bestaat ten aanzien van de ontwikkeling van eigen methoden voor het onderwijs en daarbij te betrekken de vraag of het uit 1995 daterende rapport 'inzake nadere bezinning op de verhouding kerk en school' nog aanbevelingen bevat die nadere aandacht dan wel uitwerking behoeven'. Uiteraard behoorde het tot de taak van de ingestelde commissie om overleg te voeren met de stichting B.G.S., die binnen het reformatorisch onderwijs bij methode-ontwikkeling is betrokken. Tot leden van deze commissie werden benoemd: ds. A. Schreuder te Rijssen, oud. N.J. Teerds te Zwijndrecht, oud. G.A. Terlouw te Middelburg, oud. P. Verolme te Zeist en ds. W. Visscher te Amersfoort.

Twee particuliere synoden hadden aandacht gevraagd in een zogenaamde instructie voor problemen in verband met echtscheiding. Met het oog daarop stelde de Synode een commissie 'Kerkelijke huwelijksbevestiging na echtscheiding' in. De commissie werd als volgt bemand: ds. G.J. van Aalst te Klaaswaal, oud. J. Bloemendaal te Boskoop, oud. G. Roos te Beekbergen, ds. A. Schreuder te Rijssen, ds. W. Silfhout te Capelle aan den IJssel.

Ook ging de Synode over tot de

Hoofdmomenten van de Generale Synode 2004

(5)

De middagzitting van de tweede synodedag – donderdag 9 september 2004 – begon met het punt ingekomen stukken. De behandeling daarvan leidde tot de ontwikkeling van een stukje nieuw beleid in ons kerkelijk leven. De synode besloot namelijk om mede naar aanleiding van enkele ingekomen brieven aan het deputaatschap Kerkrecht de volgende vraag voor te leggen: Bestaat er een mogelijkheid voor leden van de gemeenten om hun bezwaren tegen beslissingen van enig deputaatschap (dan wel door of namens de synode ingestelde organen) ter nadere toetsing aan een ander orgaan voor te leggen? Als deze vraag bevestigend wordt beantwoord, dient het deputaatschap ook aan te geven hoe een dergelijke procedure vorm zou moeten krijgen.

De kerkelijke weg

De behandeling van een zestal ingekomen stukken was op voorstel van het moderamen uitgesteld in verband met het met voorrang bespreken van enkele andere agendapun-

ten. Zoals vaker het geval is, waren er ook deze keer enkele brieven van leden van onze gemeenten niet langs de kerkelijke weg ontvangen, maar rechtstreeks aan de synode gericht. Ze konden daarom alleen maar voor

instelling van een commissie 'Status evangelisten'. Wat is de (ambtelijke) status van de evangelisten, zowel in het binnenland als in het buitenland? Voor deze vraag was aandacht gevraagd in een instructie door de Particuliere Synode Zuidwest en in het verslag van het Deputaatschap voor Israël. De Synode verzocht met het oog daarop aan de deputaatschappen voor Zending, Evangelisatie, Israël en Kerkrecht een lid voor deze commissie aan te wijzen. Dit betekende uiteindelijk, dat tot lid van de commissie werden benoemd in de volgorde van de genoemde deputaatschappen: ds. W. Harinck te Woerden, ds. P. Melis te Veen, ds. D. de Wit te Nieuw-Beijerland, ds. P. Mulder te Dordrecht.

Enkele gegevens over De Saambinder

Artikel 7d van de agenda vermeldde het rapport van het Deputaatschap der behartiging van de belangen van De Saambinder. Dit rapport bevatte enkele belangwekkende gegevens. Tussen 1 oktober 2000 en 30 september 2003 - de verslagperiode - nam het aantal abonnees toe van 15.814 tot 17.116. Dat betekende een vermeerdering van ruim 8%. Terecht sprak het rapport over een verheugende ontwikkeling, die o.a. te danken is aan de inzet van actieve kerkenraden. De actuele commentaren over kerk, overheid en samenleving zullen de aantrekkelijkheid van het blad mede hebben vergroot. En door de genoemde groei en door een duidelijke besparing op de drukkosten kon de afdracht ten behoeve van de Emerituskas aanzienlijk worden verhoogd. Bij de 79^e jaargang ging het om een bedrag van € 22.689,- en bij de 81^e jaargang was dat € 40.000,-.

Mediteren, informeren en opiniëren

Bij de bespreking van het beleid riep een van de afgevaardigden de hoofdredacteur, ds. A. Moerkerken, op om terughoudend te zijn in het geven van een mening over zaken die nog moeten dienen op een meerdere vergadering. Zo kwam het eventuele gebruik van de radio voor de verbreiding van het evangelie op het zendingsveld in ons blad aan de orde een aantal weken voordat de vorige

synode zich over dit punt moest bezinnen. Ook wees deze afgevaardigde op het commentaar van de hoofdredacteur over de gebeurtenissen in 1950 en 1953 terwijl de besprekingen met de Geref. Gemeenten in Nederland nog gaande waren en noemde hij zijn stellingname ten opzichte van de Hersteld Hervormde Kerk. Een andere broeder onderstreepte het verzoek. Laat de hoofdredacteur heel terughoudend zijn in zijn oordeel. Hij moet niet 'voor de muziek uitlopen'.

Ds. M. Karens, voorzitter van het deputaatschap, zei ervan overtuigd te zijn, dat het niet de bedoeling is geweest om te polemiseren, maar om richtinggevend bezig te zijn. Ds. Moerkerken zelf gaf aan, dat hij op geen enkele wijze de besluitvorming op meerdere vergadering heeft willen beïnvloeden. Maar een hoofdredacteur kan niet helemaal zwijgen over ontwikkelingen die zich aftekenen. Het moet mogelijk zijn om een persoonlijke mening te geven en zo meningsvormend bezig te zijn. 'Als ik niet mag zeggen wat ik vind, heb ik niet veel om te schrijven. De Saambinder heeft drie taken: mediteren, informeren en opiniëren'. De hoofdredacteur noemde het ontvangen van vertrouwen onmisbaar om te kunnen functioneren. Ds. P. Mulder gaf aan de artikelen in ons blad in het algemeen goed en evenwichtig te vinden. Ze hebben zeker niet altijd de pretentie om het laatste woord te spreken. De Saambinder moet ook geen 'grijs blad' worden, waarin geen mening wordt gegeven. We moeten niet krampachtig omgaan met de taak van de hoofdredacteur. Anders kun je niets meer zeggen'. De afgevaardigde die het onderwerp had aangesneden, lichte zijn mening nog kort toe. Hij had niet bedoeld dat er over dergelijke zaken niet mag worden gesproken. Dat is in het algemeen wel het geval. Zijn

opmerking had betrekking op beleidspunten, die in de toekomst nog beslist moeten worden.

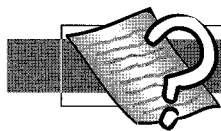
Verschillende sprekers gaven aan het beleid van het deputaatschap en de hoofdredacteur te steunen. Dit leidde ertoe dat de synode besloot haar vertrouwen in de redactie van De Saambinder uit te spreken en het hartelijk meelevend met redactie en deputaatschap te onderstrepen.

Over reacties en verantwoordelijkheden

Na de theepauze ging de hoofdredacteur nog in op de vraag uit de vergadering, hoe men omgaat met reacties van lezers. Ds. Moerkerken onderscheidde bij de beantwoording twee soorten reacties. Er zijn brieven die bestemd zijn voor de hoofdredacteur, maar er zijn ook reacties die gericht zijn aan het Deputaatschap voor De Saambinder. Vele reacties bevatten geen vraag, maar een mededeling. Het streven is om vragen zo zorgvuldig mogelijk te behandelen. Soms gebeurt dat in de vorm van correspondentie, soms door middel van een persoonlijk gesprek. Helaas ontbreekt het in veel gevallen aan tijd om op alle reacties in te gaan. Eén van de afgevaardigde ouderlingen vroeg zich af: Hoe liggen de verantwoordelijkheden ten aanzien van de hoofdredacteur en het deputaatschap? Het deputaatschap heeft toezicht op de hoofdredacteur. Waar kan iemand die bezwaar heeft tegen het beleid van het deputaatschap in beroep? Deze vraag werd op een ander tijdstip beantwoord door de besluitvorming van de synode - in het begin van dit artikel genoemd - om na te gaan of er een mogelijkheid voor beroep in dergelijke gevallen kan worden gevonden.

(wordt vervolgd)

Boskoop, ds. M. Golverdingen

Lezers vragen

Een lezer vraagt: Kunt u iets schrijven over de herkomst en het doel van de formulieren zoals we die vinden achterin ons psalmboek?

De formulieren zoals wij die kennen, zijn vastgesteld en aanbevolen door de Nationale Synode van Dordrecht in 1618-1619. Ze zijn

echter niet opgesteld door deze synode. Er ging een ontwikkeling van bijna honderd jaar aan vooraf. In de tijd van de reformatie heeft men het belang van het gebruik van formulieren onderkend. Bucer heeft in 1524 te Straatsburg de aanzet gegeven tot het doordenken van een reformatorische liturgie. In de eredienst kwam de prediking in het centrum. Het zingen van de psalmen door de gemeente werd ingesteld. Vóór de bediening van de sacramenten werd de gemeente uitvoerig onderwezen in de sacramentsleer. Hier vinden we de oorsprong van de formulieren in de reformatorische eredienst. Toen Calvijn in Genève aankwam, vond hij daar het doops-, avondmaals- en huwelijksformulier, zoals die waren opgesteld door Farel. Later (1542) heeft Calvijn zelf een boekje voor de liturgie uitgegeven. Het Genève van Calvijn heeft grote invloed gehad op de voortgang van de reformatie in Europa.

Ook Petrus Datheen stond onder invloed van Genève. Hij liet in 1566 een kerkboek verschijnen in de Nederlandse taal. Daarin waren naast de psalmberijming ook de Heidelbergse Catechismus en de formulieren voor de doop het avondmaal en het huwelijk opgenomen. Dit zijn nog steeds de formulieren die wij in onze eredienst gebruiken. De synode van 's Gravenhage heeft in 1586 de formulieren voor de bevestiging van ambtsdragers en de tucht toegevoegd. De Nationale Synode van Dordrecht heeft de formulieren van Datheen en 's Gravenhage opnieuw uitgegeven. En langs deze weg zijn ze ook in ons psalmboek terecht gekomen.

Een andere vraag is wat het *doel* van de formulieren is. De kerk van de reformatie heeft de noodzaak gezien van het geven van onderwijs. Zij heeft daarmee gehoor gegeven aan de oproep van Paulus aan Timotheüs: 'Houd het voorbeeld der gezonde woorden, die gij van mij gehoord hebt, in geloof en liefde, die in Christus Jezus is' (2 Timotheüs 1:13). De kanttekening merkt bij deze tekst op dat de gemeente een samenvatting van de leer moet worden voorgehouden. De kerk heeft deze opdracht verstaan door het ontwikkelen van belijdenisgeschriften, maar ook door het schrijven van formulieren. Telkens moet de gemeente worden onderwezen in

de betekenis van de doop, het avondmaal en andere zaken. Door de formulieren wilde men bereiken dat de kerk door de eeuwen heen steeds hetzelfde bleef belijden. De formulieren zijn dan ook door en door bijbels. Wilt u bijvoorbeeld weten wat de bijbelse inhoud is van het ambt van predikant? Lees het bevestigingsformulier! U zult zien wat zijn belangrijkste en eerste opdracht is: de prediking van het Woord. Wilt u weten wat de belangrijkste zaken zijn van het bijbelse spreken over het huwelijk? Lees het huwelijksformulier. Daar kunt u lezen over de herkomst en het doel van het huwelijk. Ook vinden we in dat formulier de bijbelse plaats van de man en de vrouw. Vanwege dit onderwijzende karakter is het ook van belang dat de formulieren in rust en eerbied worden voorgelezen. Daarom is het ook goed om te blijven luisteren naar de oude, bekende woorden. De Heere

wil de formulieren gebruiken tot opbouw van de kerk. Daarom worden in sommige formulieren ook 'jawoorden' gevraagd. Met het 'jawoord' bevestigt iemand het bijbelse onderwijs dat in het formulier naar voren is gebracht. Met die bevestiging wordt aangegeven dat men op een bijbelse wijze de plaats in wil nemen in de gemeente.

Er ligt veel onderwijs in de formulieren, ook voor de ziel. Als we daar iets van mogen ervaren, krijgen we de formulieren lief. Dan zullen we het niet vlug zien als menselijke geschriften die wel afgeschaft kunnen worden. Wie de stem van het Woord erin mag horen, hoort de stem des Heeren erin. En wie de stem des Heeren horen mag, is blij dat er nog onderwijs mag zijn door de formulieren.

Lisse,

ds. C. Neele

Verslag van de Synode 2004 te Grand Rapids

De Generale Synode van de Netherlands Reformed Congregations, onze zustergemeenten in Amerika en Canada, vergaderde op 22 en 23 september 2004. De plaats van bijeenkomst was naar goed gebruik Grand Rapids. In Grand Rapids hebben de Gereformeerde Gemeenten twee kerkgebouwen. Deze kerken zijn vernoemd naar de straten waar zij staan: Beckwith en Covell Avenue. De synodevergadering wordt steeds gehouden in de kerk aan de Covell Avenue.

Bidstond

Op de avond voorafgaande aan de vergaderingen werd een bidstond gehouden. Ds. P.L. Bazen bediende het Woord uit Psalm 74:22a: 'Sta op, o God, twist Uw twistzaak.' Het thema van de prediking luidde: The cause of the Almighty God (de twistzaak van de almachtige God). De verdeling van de punten was als volgt: 1e The cause that is quoted (de twistzaak die wordt vermeld), 2e The prayer bestowed (het gebed dat wordt opgezonden). Ds. Bazen, alhoewel niet de voorzitter van de vorige synode, leidde de bidstond omdat de overzeese gemeenten de gewoonte hebben dat bij toerbeurt een van de dienstdoende predikanten voorgaat. Er sprak uit de prediking een grote bemoediging voor Gods Kerk. De tijden zijn ook voor de gemeenten in Amerika bedreigend, maar God houdt Zijn eigen werk in stand.

De dienst werd overschaduwd door een

zorgwekkend bericht. Het bleek dat een zeventienjarig meisje uit de gemeente van Beckwith op weg naar de kerk een ernstig ongeluk was overkomen. Haar situatie is nu stabiel, hoewel de gevolgen op langere termijn nog onduidelijk zijn.

Opening

Op woensdagochtend 22 september werd de synodevergadering geopend door ds. P. van Ruitenburch, predikant van de roepende kerk te Chilliwack. Ds. Van Ruitenburch bepaalde de vergadering bij 2 Korinthe 5:10 en 11a: 'Want wij allen moeten openbaar worden voor de rechterstoel van Christus, opdat een iegelijk wegdrage, hetgeen door het lichaam geschiedt, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad. Wij dan, wetende de schrik des Heeren, bewegen de mensen tot het geloof.' Hij ging erop in dat alle predikanten en ambtsdragers eens rekenschap moeten afleggen van hun ambtswerk. Wij zullen met onze hoorders staan voor de rechterstoel van Christus.

Na dit ernstige en liefdevolle vermaan werden de lastbrieven nagezien. Alle afgevaardigden van de drie classes waren aanwezig. Op de vorige synode had men tot een classicale herindeling besloten. Op de synode van 2002 waren er nog tien afgevaardigden uit de classis East, vijf uit de classis Mid West en vijf uit de classis Far West. In de nieuwe situatie vaardigen de classes elk zeven broeders af naar de synode.

Na gehouden stemming, waarbij soms een aantal rondes nodig waren, werd het moderamen als volgt samengesteld: eerste voorzitter ds. J. Spaans (Norwich), tweede voorzitter ds. A. M. den Boer (Grand Rapids), eerste scriba ds. A. H. Verhoef (St. Catharines), tweede scriba ouderling G.J. Moerdijk (Kalamazoo) en questor ouderling T. Verhey (Hamilton).

Nadat het moderamen had plaats genomen, besloot de synode de predikanten die niet door een classis waren afgevaardigd een adviserende stem te geven. Dit voorstel werd aanvaard en daarop namen de predikanten J. den Hoed, H. Hofman en C. Sonneveld plaats aan de synodetafel. Vervolgens kreeg ik de gelegenheid om de groeten van de Nederlandse gemeenten over te brengen en een korte schets te geven van de kerkelijke situatie in het oude vaderland. Ds. H. Hofman bracht de groeten over van het zendingsveld in Bolivia. Ds. C. Vogelaar gaf een kort verslag van zijn bezoek aan de eerste twee vergaderdagen van de Nederlandse synode, in de maand september van dit jaar.

Deputaatschappen (Committee Reports)

De bespreking van de rapporten van de verschillende deputaatschappen nam veel tijd in beslag. Aan het einde van de bespreking van ieder rapport vond de verkiezing plaats van nieuwe primi en/of secundi.

Curatorium

Het curatorium heeft in de afgelopen periode verschillende keren vergaderd. Echter kon geen student tot de studie worden toegelaten. De schoollessen worden op dit moment gevolgd door één student, de heer E. Adams. Hij is aan zijn laatste cursusjaar begonnen en kan bij goede afronding van zijn studie in mei 2005 beroepbaar worden gesteld. Ouderling M. Neels (Fort Macleod) werd gekozen tot primus en ds. C. Sonneveld (Lethbridge) tot secundus van het curatorium. Ds. G.M. de Leeuw maakte melding van zijn bezoek aan Nederland ter gelegenheid van de viering van het 75-jarig bestaan van de Theologische School in Rotterdam in januari 2002. Hij sprak van een goede bijeenkomst, waarin gevoeld werd dat de school het hart uitmaakt van de gemeenten.

Noodhulp (Disaster Fund)

Het deputaatschap voor noodhulp probeert met name die organisaties te steunen waarbij enige ideële en diakonale gelijkgezindheid wordt ervaren. De synode ging uitvoerig in op de vraag hoever men daarin kan gaan en waar de grenzen liggen. Een aanzienlijk bedrag ging naar 'Kom over en help' en naar de 'MAF'. Internationale hulp werd geboden in bekende rampgebieden zoals Irak, Iran, Afghanistan en Kosovo. Het deputaatschap overweegt om bij grote rampen contact te onderhouden met het Nederlandse deputaatschap tot hulpverlening in bijzondere noden.

Emerituskas (Emeritus Fund)

Het deputaatschap belast met de zorg voor emerituspredikanten en predikantswe-

duwen mocht in de afgelopen periode rekenen op de trouwe steun vanuit de gemeenten. Op dit moment worden alleen emeritusgeldten uitgekeerd aan predikantsweduwen. In de achterliggende periode deed zich een probleem voor vanwege grote schommelingen in de wisselkoersen van de US dollar ten opzichte van de euro en de Canadese dollar. Deze schommelingen veroorzaakten verliezen bij de betalingen. De synode gaf het deputaatschap toestemming om een rekening te openen in Canadese dollars, om deze verliezen in de toekomst te beperken.

Juridisch advies (Synodical Legal Advisory Committee)

Het doel van dit deputaatschap is te adviseren in alle voorkomende juridische gevallen die de verhouding kerk/school en overheid aangaan. Het deputaatschap bracht een probleem ter tafel waarover langdurig werd gesproken, namelijk de rechtsgeldige status van de synodale deputaatschappen. De synode besloot een NRC NA Foundation in het leven te roepen met de leden van het moderamen als beheerders. Deze stichting geeft de deputaatschappen een rechtsgeldige status en beschermt personen en bezittingen tegen aansprakelijkheid. De deputaatschappen blijven in de uitoefening van hun mandaat alleen aan de synode verantwoordelijk schuldig.

Zending (Mission)

Het zendingsveld in Bolivia mag zich in een gestage groei verheugen. Ds. H. Hofman jr. bedient het Woord van week tot week in de gemeenten van Loma Alta en Rincon. De deputaten signaleerden tijdens hun visitaties vooral een groei in het aantal jonge mensen dat de kerkelijke activiteiten bezoekt. Op dit moment bestaat de kerk uit acht belijdende leden en drie doopleden. Van grote betekenis voor het zendingswerk in Bolivia is de school in Loma Alta. Dit project wordt beheerd door de Oikonomos Foundation, waarmee een goedlopend samenwerkingsverband bestaat. De school is volgroeid en bestaat uit twaalf klassen en telt ongeveer 220 studenten. Omdat een aantal van deze afgestudeerden voor verdere studie naar de 'wereldse' stad Santa Cruz gaan, gevoelde de zending de behoefte om er een pastoraal werker aan te stellen. Tot verrassing en ook tot blijdschap van het deputaatschap solliciteerde de rector van de school in Loma Alta, de heer Van Grol (afkomstig uit Barneveld), naar deze pastorale functie. Er zal dus naar een nieuwe rector moeten worden omgezien.

Donderdagmorgen 23 september 2004

Op donderdagmorgen opende de voorzitter, ds. J. Spaans, de vergadering met een meditatie, naar aanleiding van Openbaring 1:10-2:7. Hij sprak over de trouw van de Koning Die wandelt tussen de gouden kandelaren en de ontrouw van de Kerk, die de eerste liefde verlaten had. Het gaat in deze liefde niet over allerlei werkzaamheden die wij in het kerkelijke leven openbaren, want deze komen zo makkelijk op uit zelfliefde en uit

het verbond der werken. Ds. Spaans vergeleek deze liefde met een klein kind dat in de armen van een moeder ligt en zich onvoorwaardelijk aan die moeder heeft overgegeven.

Hierna hervatte de synode de bespreking van de rapporten van de verschillende deputaatschappen.

Onderwijs (Synodical Education Committee)

In verschillende plaatsen mogen eigen scholen zijn. Eigen scholen worden als onmisbaar ervaren, daar de satan rondgaat als een briesende leeuw en vooral het jonge hart zoekt te verslinden. De belangstelling voor eigen scholen bleek uit de hoge opkomst op de onlangs gehouden onderwijsconferentie in Norwich (augustus 2004). Er waren zelfs bezoekers uit Nederland en Nieuw-Zeeland. Het in standhouden van eigen onderwijs is overigens niet zonder zorgen. Met name is het moeilijk om aan onderwijzend personeel te komen. De synode is erkentelijk voor de financiële hulp uit Nederland en hoopt dat deze steun bestendig mag blijven. De salarissen moeten immers uit eigen middelen worden betaald, wat een grote financiële last op de gemeenten legt.

Classicale Instructies (Classical Points)

Nu kwamen de instructies aan de orde, die door de verschillende classes naar de Generale Synode waren gezonden.

Internet

Dit punt werd ingediend door de Classis East. Evenals op de synode van 2002 werd uitvoerig gesproken over de gevaren van het internet. De ernst van het probleem werd zodanig aangevoeld dat enkele afgevaardigden pleitten voor het censurabel stellen van het gebruik van internet in de privé-sfeer. Anderen pleitten ervoor om de gezinnen op te voeden tot een verstandig gebruik van het internet. Gaande de discussie werd duidelijk dat alle broeders eensgezind waren in hun zorg, maar dat men verschilde van mening over de vraag hoe te handelen in de praktijk. Besloten werd om blijvend te waarschuwen, maar bij gesignaleerd misbruik te censureren. Ook zal het deputaatschap voor moderne media een pastoraal schrijven doen uitgaan dat vooraf de approbatie behoeft van het moderamen.

Sluitting

Ds. P. van Ruitenburg werd aangewezen om bij de komende Synode van Deo Volente 20 en 21 september 2006 voor te gaan in een bidstond. Clifton (Classis East) werd als roepende kerk aangewezen. De vergaderingen zullen wederom worden gehouden in Grand Rapids in de kerk aan de Covell Avenue. De voorzitter bedankte het moderamen, de afgevaardigden en adviseurs voor hun inbreng. Ook de roepende kerk van Chilliwack werd bedankt voor alle voorbereidende werkzaamheden. De voorzitter wenste de broeders sterkte toe in alle ambtelijke arbeid en een plaats in de binnenkamer. Al onze hoop en verwachting is

van Hem Die in het midden van de kandelaars wandelt. Ds. A.M. den Boer, de tweede voorzitter, bedankte de voorzitter, ds. J. Spaans, voor de wijze waarop hij de vergaderingen had geleid. Ds. Den Boer herinnerde eraan dat we de vergaderingen met de verzuchting van Psalm 74 begonnen waren en dat de Heere het in alles had welgemaakt. Hij eindigde tenslotte met dankgebed.

Persoonlijke impressie

Een synodevergadering in Amerika is wat eenvoudiger dan in Nederland. Dat bleek al gelijk uit de opstelling van de tafel. Een lange smalle tafel, waarbij de broeders aan de overzijde ongeveer een meter van je vandaan zitten. Doorgaans waren de discussies van een gemoedelijk karakter. Wanneer de meer principiële zaken ter tafel kwamen, tekende zich soms een verschil af tussen wat in de praktijk wenselijk wordt

geacht en wat haalbaar is. In zulke situaties wist men er niet altijd goed uit te komen. Deze situatie deed zich onder andere voor bij de bespreking van het internet. Dit verschil van benadering leidde geenszins tot een onbroederlijke sfeer. In pauzes en tijdens de maaltijden nam men de tijd om met elkaar van gedachten te wisselen. Ik denk daarbij terug aan waardevolle gesprekken over de dingen die het Koninkrijk Gods aangaan.

Zelf heb ik in deze dagen het nuttige met het aangename mogen verbinden. De familie Bazen uit Grand Rapids bood ons, zwager P. van Ruitenburg en mij, vier dagen gastvrij onderdak. We woonden in het souterrain van het huis, omgeven door tien hectare bos. In Amerika doet men alles in het groot. Wij zijn de familie Bazen erkentelijk voor de geboden gastvrijheid.

Gouda,

ds. G. Clements

'gans zeer weende'. In de zesde preek wordt Hizkia's gezondmaking overdacht, hoe hij door middel van een eenvoudig middel genezen mocht en vijftien jaren tot zijn leven kreeg toegedaan. In de zevende preek wordt Hizkia's lofzang na zijn genezing overdacht, terwijl de achtste overdenking handelt over zijn zonde van ondankbaarheid in het tonen van zijn schathuis aan de gezanten van Babel.

We kunnen deze bundel hartelijk aanbevelen bij onze lezers. De preken kenmerken zich door een getrouwe en nauwgezette exegese van de Schrift en door een bevindelijke inslag. Er ligt vermaning voor onbekeerde mensen in en onderwijs voor Gods volk. De overdenkingen lenen zich uitstekend voor persoonlijk gebruik, maar ook voor de leesdiensten. De preken zijn alle ongeveer van gelijke lengte en zeker niet te lang voor de leesdiensten. De te lezen schriftgedeelten en de te zingen psalmen zijn steeds vermeld. De buitenkant van het boek oogt heel mooi en origineel: we treffen er een afbeelding op aan van Achaz' zonnewijzer, die zo'n grote rol heeft gespeeld rond Hizkia's ziekte.

Het boek wordt uitgegeven ten bate van het bouwfonds van de gemeente te Nunspeet.

Dit boek verschijnt op 25 oktober en u kunt het bestellen bij: J. Dorst, Vtringaweg 6, 8071 KA Nunspeet, tel. 0341-251856

Capelle aan den IJssel, ds. A. Moerkerken

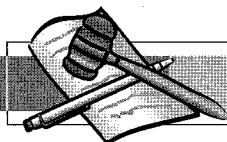

Boekennieuws

Ds. A. Schot, Wees Gij mijn Borg. Acht overdenkingen over het leven van Hizkia. Uitg. Den Hertog Houten, 2004. Ca. 136 bladzijden. ISBN: 90 331 1853 X. Prijs: € 12,50.

De pastor van onze gemeente te Nunspeet heeft een achttal overdenkingen over het leven van koning Hizkia het licht doen zien. De eerste preek gaat over het hart van deze godvruchtige koning van Juda, van wie de Schrift zegt dat na hem zijns gelijke niet was onder alle koningen van Juda, noch die vóór hem geweest waren. Het was in het hart van Hizkia om een verbond te maken met de HEERE. Dit bepaalde zijn gehele verdere leven! De tweede preek gaat over de woorden: 'Geef de HEERE de hand en komt tot Zijn heiligdom: Hizkia's nodiging tot de viering van het Pascha. In de derde overdenking gaat het over de wijze waarop Hizkia heeft moeten worstelen met de wereldmacht van Assyrië en hoe hij in die worsteling heeft leren afzien van al het menselijke. Ik citeer uit deze preek een stukje: 'Dat doet de Heere nog in het bevindelijke leven van al Zijn kinderen. *Stilzitten* zal hun sterkte zijn. Het stuk der verlossing is van de Heere. Zij moeten leren dat Jeruzalem zeker gevrijwaard zal worden van Assyrië, maar dat zal gaan evenals bij Hizkia die daarbij mocht toezien met de armen over elkaar. Hij werd er buiten gezet. Hij hoefde het niet te doen. De overwinning wordt behaald met stilzitten. Dat is nog zo in het stuk der verlossing...'. De vierde preek behandelt de bekende geschiedenis van de brieven van Sanherib, die Hizkia mocht uitbreiden voor het aangezicht des HEEREN. De vijfde overdenking gaat over het gebed van

Hizkia op zijn ziekbed, een bekende, maar bepaald niet eenvoudige geschiedenis. Onze Nunspeetse broeder geeft een drietal redenen waarom Hizkia op zijn ziekbed

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Aagtekerke en Stolwijk:
ds. D. de Wit te Nieuw-Beijerland;
Te Hendrik-Ido-Ambacht:
ds. G. Clements te Gouda;
Te Moerkapelle: ds. A.T. Vergunst
te Carterton (Nieuw-Zeeland);
Te Randburg (Zuid-Afrika):
ds. G. Mouw te Uddel.

Bedankt:

Voor Bodegraven en voor Ridderkerk:
ds. A. Schreuder te Rijssen-Zuid;
Voor Borssele: ds. G. Mouw te Uddel;
Voor Kruiningen: ds. A.H. Verhoef
te St. Catherines (Canada);
Voor Meliskerke en Utrecht: ds. P. van
Ruitenburg te Chilliwack (Canada);
Voor Rotterdam-Centrum:
ds. D. de Wit te Nieuw-Beijerland;
Voor Rotterdam-Zuidwijk:
ds. M. Golverdingen te Boskoop;
Voor Tricht-Geldermalsen:
ds. J. Schipper te 's Gravenpolder.

PASTORIEZORGEN

Vanuit onze gemeenten aan de overzijde van de oceaan vernemen we dat er grote

zorgen zijn over de gezondheid van onze ambtsbroeder ds. A. M. den Boer (74), de predikant van de gemeente van Grand Rapids Covell Avenue. Bekend is dat hij hartpatiënt is, maar vanaf maandag 11 oktober j.l. hebben zich grote complicaties in dit opzicht voorgedaan, waardoor o.a. zijn hartklep schade aangedaan is en waardoor voor zijn leven gevreesd moet worden. Vanuit Dirksland, zijn laatste gemeente hier in Nederland van waaruit hij eind 2002 vertrok, vernamen we dat hij tijdens zijn laatste bezoek aldaar te kennen gegeven had, dat hij vreesde dat dit zijn laatste bezoek aan "het oude vaderland" zou zijn. Nu ligt hij in coma aan de beademing op de IC-afdeling, waarbij medicijnen toegediend worden, met de grote vraag of dit nog iets zou mogen baten. Donderdag mocht er nog heel even enig (oog)contact zijn met zijn vrouw en kinderen die hem omringen in zorg. De Heere moge Zich in Zijn gunst over hem ontfermen. Opdat Hij hem leiden zou naar Zijn goede en wijze raad, om hem daarna op te nemen in heerlijkheid. Van de gemeenten hier en ginds moge maar een gebed voor hem en de zijnen opgaan.

dsvA

AMBTSJUBILEUM DS. J. SPAANS

Met dank aan de Heere willen wij u mededelen dat wij op D.V. **woensdag 3 november a.s.**, 's avonds om half acht, hopen te herdenken dat ds. J. Spaans 20 jaar het ambt van predikant mag bekleden en gedurende die periode als herder en leraar verbonden is aan the Netherlands Reformed Congregation te Norwich.

Met broederlijke groeten,
namens de kerkenraad van Norwich,
M. Heerschap, scriba.

AANGEPASTE KERKDIENTST HARDINXVELD-GIESSENDAM

D.V. **zaterdag 30 oktober a.s.** zal in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Hardinxveld-Giessendam, Buitendams 118, een aangepaste kerkdienst voor mensen met een verstandelijke handicap worden gehouden, waarin hoopt voor te gaan ds. W.J. Karels. Hij wenst te spreken over "Jericho's muren" n.a.v. Jozua 6 : 10 t/m 20. Aanvang: 15.00 uur. Iedereen is van harte welkom.

DOVENDIENST TE DORDRECHT

Ds. D. de Wit hoopt op D.V. **30 oktober a.s.** voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Dordrecht, Mauritsweg 285. De dienst vangt aan om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

BRAND KERK

GEREF. GEMEENTE KORTGENE

Groot was de ontsteltenis op de vroege zondagmorgen van 10 oktober, toen bleek dat er in het verenigingsgebouw en de consistorie van onze gemeente in Kortgene een felle brand woedde. Het verenigingsgebouw brandde geheel uit. In de consistorie, maar ook in de kerkzaal is er grote schade door rook, roet en water. De brand bleek te zijn aangestoken. Een aantal gekraste leu-

zen in de consistorie doet vermoeden dat er sprake is van haat en wrok bij de brandstichter(s). De kerkenraad van de PKN-gemeente in Kortgene bood spontaan het gebruik van zijn kerkgebouw aan nog voor diezelfde dag en in de komende maanden, zolang de herstelwerkzaamheden dit vereisen.

Voorlopige ramingen van de kosten tot herstel spreken van een bedrag dat wel op kan lopen tot € 250.000,-. Het Deputaatschap Kerkbouw adviseert in dezen en ook en ook het Deputaatschap tot Hulpverlening in Bijzondere Noden is op de hoogte gebracht van deze niet geringe zorg.

Het vele medeleven uit onze gemeenten wordt door de kerkenraad en de gemeente Kortgene zeer gewaardeerd. Maar te begrijpen valt dat de kosten van herstel, zoals hierboven genoemd, de financiële draagkracht van deze kleine gemeente verre te boven gaan.

In de wetenschap dat door onze gemeenten in vergelijkbare situaties steeds ruimhartig werd geholpen, willen we dan ook nu deze nood van harte aanbevelen bij kerkenraden en gemeenten, bijvoorbeeld door een extra collecte of anderszins. Uiteraard zijn ook de giften van particulieren van harte welkom.

Het Deputaatschap tot Hulpverlening in Bijzondere Noden zal één en ander coördineren. Daarom vragen wij collecten en giften van kerkenraden over te maken op bankrek. 3224.00.791 en giften van particulieren graag op postbankrek. 30 74 47. Wilt u erbij vermelden: "Brand Kortgene"?

De Heere gedenke de getroffen gemeente van Kortgene in Zijn gunst.

Ds. G.J.N. Moens,
consulent gemeente Kortgene.

BONDSDAG MANNEN- VERENIGINGEN TE WOERDEN

Op D.V. **zaterdag 13 november a.s.** houdt de bond van mannenverenigingen van de Geref. Gemeenten zijn bondsdag in de Bethlehemkerk, Oudelandseweg 50 te Woerden o.l.v. ds. B. van der Heiden. Het dagthema is: "Het voor- en naspel van 1931". Spreker is ds. M. Golverdingen. Aanvang: 10.30 uur, einde: 15.30 uur. U bent van harte welkom.

JBGG JONGERENHERVORMINGS- AVOND IN RHENEN

D.V. **zaterdag 30 oktober a.s.** organiseert de jeugdbond een jongerenhervormingsavond in de Cunerakerk te Rhenen. Hieraan werken o.a. mee: Symfonisch Ensemble "Negienot", jongerenkoor "Nova Cantica" en gemengd koor "Met hart en stem" uit Veenendaal en instrumentalisten.

Ds. G.J. van Aalst zal een appèlwoord spreken over "LEVENDE STENEN".

De leiding van de avond berust bij dhr. L.A. Kroon. Aanvang: 19.30 uur. Collecte t.b.v. het jeugdwerk.

JBGG JONGERENHERVORMINGS- AVOND RIJSSEN

D.V. **vrijdag 29 oktober a.s.** organiseert de jeugdbond een jongerenhervormingsavond in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente Rijssen-West.

Hieraan werken mee: meisjeskoor "Debora" uit Kampen, jeugdkoor "De jonge stem" uit Terwolde, jongerenkoor "Interludium" uit Doetinchem en jongerenkoor "Sjaloom" uit Rijssen. Ds. J. Karels zal een appèlwoord spreken over "LEVENDE STENEN". De leiding van de avond berust bij dhr. M.W. de Korte. Aanvang: 20.00 uur. Collecte t.b.v. het jeugdwerk.

JONGERENBIJEENKOMST TE VLISSINGEN

De commissie jeugdzorg in de classis Middelburg organiseert op D.V. **23 oktober a.s.** een jongerenbijeenkomst in de Marnixkerk van de Geref. Gemeente in Vlissingen. Spreker is: dhr. A. de Pater n.a.v. het thema: "Zo iemand achter Mij wil komen..." (over zelfverloochening in de praktijk van elke dag n.a.v. Lukas 9 : 23). Aanvang: 19.45 uur.

PSALMZANGAVOND TE ZALTBOMMEL

D.V. **zaterdag 30 oktober a.s.** zal er een psalmzangavond met bovenstem worden gehouden in de Grote of St. Maartenkerk te Zaltbommel. Aanvang 19.30 uur. Ds. W.J. Karels zal deze avond leiden. Medewerking wordt verleend door de bovenstemgroep van Hardinxveld-Giessendam e.o. en het jongerenkoor Poederoyen. De opbrengst is t.b.v. de reformatorische scholen in Canada en Amerika. Er zal deze avond een CD-opname gemaakt worden, die dan besteld kan worden. Een CD kost € 18,- per stuk, een MC € 12,- per stuk (incl. verzendkosten). Bestellingen ook bij: G. Pullen, tel. 0184-670501 of 06-22104677.

Berichten

HERVORMINGSVOND HARDINXVELD-GIESSENDAM

Op D.V. **donderdag 28 oktober a.s.** zal een Hervormingsavond worden gehouden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Hardinxveld-Giessendam, Buitendams 118. Aanvang 19.30 uur. Medewerking verlenen: het jeugd- en gemengd koor "Harpe Davids" uit Hardinxveld-Giessendam. De algehele leiding is in handen van ds. W.J. Karels.

EVANGELISATIE-AVOND ERMELO

Op D.V. **vrijdag 29 oktober a.s.** zal een evangelisatie-avond worden gehouden in de vergaderzaal van de kerk van de Geref. Gemeente te Ermelo, Hanengewei 69. Dhr. C.W. van Haafden, voorlichter van het Deputaatschap Evangelisatie, zal spreken

over het evangelisatiewerk in Nederland en België, met behulp van dia's. De collecte is bestemd voor genoemd deputaatschap. Aanvang 19.30 uur. De leiding is in handen van ds. L. Blok.

REGIONALE VERGADERING VROUWENBOND

TE CAPELLE A/D IJSSEL

Op D.V. **dinsdag 26 oktober a.s.** hoopt de bond van vrouwenverenigingen een regionale vergadering te beleggen in de kerk van de Geref. Gemeente te Capelle a/d IJssel-Middelwatering, Merellaan 346.

Mw. De Groot uit Nunspeet hoopt dan te spreken over: "Eenzaam of alleen in de gemeente, bestaat dat?" Iedereen is van harte welkom.

Aanvang: 19.30 uur.

EVANGELISATIEFOLDERS

Het Deputaatschap voor de evangelisatie heeft voor de komende Kerstdagen opnieuw een folder uitgebracht met de titel: "Vrede op aarde". De prijs bedraagt € 0,06 per stuk. Bestellingen uitsluitend schriftelijk bij de depôthouder: dhr. A.E. Schouten, St. Francisbaai 38, 2904 AD Capelle a/d IJssel, tel./fax: 010-4505995, e-mail: aeschouten@klikSAFE.nl.

U kunt ook een keuze maken uit de vier reeds bestaande folders. "Het Licht der wereld" - "Met haast" - "De Ster in Bethlehem" - "Grote blijdschap", die eveneens bij de depôthouder besteld kunnen worden.

Een eigen opdruk op de achterzijde is mogelijk vanaf € 72,- voor de eerste 100 ex., per 1000 ex. meer telkens € 18,- extra. Dat ons aller gebed mag zijn dat de Heere het evangelisatiewerk met Zijn zegen zal willen bekronen tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk.

THEMA-AVOND COMMISSIE VERZORGENDE BEROEPEN DORDRECHT

Bovengenoemde commissie, uitgaande van de Geref. Gemeente te Dordrecht, organiseert op D.V. **dinsdag 2 november a.s.** een thema-avond over het onderwerp "Suïcidaal gedrag". Spreker is: dr. J. van der Wal, psycholoog en werkzaam als directeur bij "Eleos".

Ieder die werkzaam is in een verzorgend beroep wordt van harte uitgenodigd deze avond bij te wonen. Ook andere belangstellenden zijn welkom.

De avond begint om 19.30 uur en vindt plaats in één van de zalen van de Julianakerk, Mauritsweg 286, Dordrecht.

NAJAARSVERGADERING ADOPTIE- VERENIGING Geref. GEZINDTE

Deze vereniging hoopt D.V. **zaterdag 6 november a.s.** in haar najaarsvergadering bijeen te komen in aula Alpha van de Driestar te Gouda, Ronsseplein 1. De vergadering wordt om 14.00 uur geopend door de voorzitter, dhr. W. Visser.

Prof. dr. R.A.C. Hoksbergen verzorgt een inleiding over: "Identiteitsontwikkeling van adoptiekinderen." Ook belangstellenden zijn van harte welkom.

EPILEPSIE CONTACTGROEP VAN HELPE NDE HANDEN

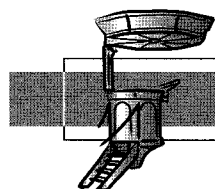
De **contactgroep Epilepsie** organiseert D.V. **zaterdag 30 oktober a.s.** in Woerden van 10 tot 13.00 uur een bijeenkomst met het thema: **Epilepsie en de Bijbel**. Spreker is dr. H. J. Agteresch.

De contactgroep Spina Bifida komt bijeen D.V. **donderdagavond 4 november a.s.**, eveneens in Woerden. Mr. Drs. P.A.J. van Dijke-Reijnoudt houdt een inleiding over: **Een kind met Spina Bifida: een speciale (op)gave voor opvoeders.**

De **contactgroep Schisis** houdt in Houten een bijeenkomst voor jongeren, ouders en andere betrokkenen (bij iemand) met een schisis. D.V. **zaterdag 6 november a.s.** hopen we met mw. H. de Groot na te denken over: **Acceptatie en zelfbeeld.**

Voor informatie over en opgave voor deze bijeenkomsten kunt u bellen naar het landelijk bureau van Helpende Handen, tel. 0348-48 99 70. Op woensdag kunt u vragen naar mw. W. van Hell-van Dijke, consulent.

Terlouw; Houten 11.00 en 17.00 uur leesdienst; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kamperland 17.30 uur ds. De Heer; Kapelle-Biezeling 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Katwijk aan Zee 18.30 uur ds. Neele; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Krabbendijke 9.30 uur (H.A.) ds. Verschuure en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 17.00 uur ds. P. Blok; Leerdam 15.00 uur ds. W.J. Karels; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Middelburg-Centrum 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Mijdrecht 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. Mondria; Moerkapelle 9.30 (doventolk) en 18.30 uur ds. C. Harinck; Naaldwijk 9.30 en 16.30 uur ds. Zippro; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. De Wit; Nieuwer ter Aa 15.30 uur ds. Mondria; Nieuwerkerk Zld 9.00 en 15.30 uur ds. Gunst (kerk aan de Ooststraat); Nijkerk 19.00 uur ds. Visscher; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Oostburg 10.00 (H.A.) en 15.00 uur ds. Van Gelder; Oosterland 10.00 en 14.30 uur ds. De Heer; Oostkapelle 18.30 uur ds. Vreugdenhil; Opheusden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur stud. Van Manen; Puttershoek 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Rheden 12.00 en 18.30 uur (kerk: Kon. Elisabethplantsoen) leesdienst; Ridderkerk 19.00 uur ds. Silfhout; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur ds. Boogaard; Rijssen-Noord 9.30, 14.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren; Rijssen-West 9.30 uur ds. Mol en 18.30 uur ds. De Jongste; Rijssen-Zuid 9.30 uur en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 14.00 uur ds. Verweij; Rotterdam-Alexanderpolder 19.00 uur ds. Clements; Rotterdam-Centrum 10.00 en 17.00 uur ds. Van Dijk; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. Baaijens; Rotterdam-Zuidwijk 16.30 uur ds. Kattenberg; Scherpenisse 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Scheveningen 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Soest 15.00 uur ds. L. Blok; Spijkenisse 18.30 uur ds. Kattenberg; Stolwijk 19.00 uur ds. Golverdingen; Terneuzen 18.00 uur ds. Van Gelder; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. Schipper; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Utrecht 10.00 uur ds. Kleppe en 15.30 uur ds. Schipper; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 18.00 uur ds. Veenendaal; Vlaardingen 15.30 uur ds. W. Harinck; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 9.30 uur en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westzaan 10.00 en 15.30 uur stud. Van Belzen; Wierden 15.00 uur ds. Schreuder; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk

Predikbeurten

ZONDAG 24 OKTOBER 2004

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. J. Karels; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen aan den Rijn 18.30 uur ds. G. Pater; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Amsterdam-Noord (Melkweg 16) 10.00 en 16.30 uur ds. G. Pater; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 uur ds. Kattenberg en 16.00 uur leesdienst; Barendrecht (in CGK; Voordijk 252) 13.30 en 19.00 uur ds. Terlouw; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 uur ds. Paul (H.A.); Bodegraven 19.00 uur ds. Driessen; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. De Jongste; Dordrecht 10.00 (H.D.) en 18.30

uur ds. P. Mulder; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.00 en 19.00 uur leesdienst; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 19.00 uur ds. Schot; Enschede 18.00 uur ds. Tuinier; Enter 14.30 uur ds. Meeuse; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Hakvoort; Goes 9.30 uur en 18.00 uur ds. Moens en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 14.30 uur ds. M. Karens; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's Gravenpolder 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; 's Gravenzande 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Haarlem 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. Van der Net; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 15.00 uur ds. Veenendaal; Hoofddorp 18.30 uur stud. Van Belzen; Hoogvliet 10.00 uur ds.

14.30 uur ds. Moens; Yerseke 9.30 uur en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zaandam 19.00 uur ds. Van der Net; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Eckeveld; Zwijndrecht 16.30 uur ds. P. Mulder; Zwolle 19.00 uur ds. Kleppe.

DINSDAG 26 OKTOBER 2004

Brakel 19.30 uur ds. Silfhout; Dirksland 19.30 uur stud. Van Belzen; Haarlem 19.30 uur ds. Van Eckeveld; Naaldwijk 19.45 uur ds. Van Gelder; Poederoeyen 19.30 uur ds. Mondria.

WOENSDAG 27 OKTOBER 2004 (DANKDAG)

Aalst 14.30 en 19.00 uur ds. Melis; Barendrecht (in CGK; Voordijk 252) 14.30 en 19.30 uur ds. Terlouw; Breda 15.00 en 19.30 uur ds. P. Mulder; Delft 14.30 en 19.30 uur ds. Zippro; Enkhuizen 15.00 en 19.30 uur ds. Schreuder; Katwijk aan Zee 15.00 en 19.30 uur ds. Mondria; Oudemirdum 14.00 en 19.00 uur ds. Tuinier; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 en 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Rotterdam-IJsselmonde 9.30, 14.30 en 19.30 uur ds. Van Krimpen; Soest 15.00 en 19.30 uur ds. Visscher.

WOENSDAG 27 OKTOBER 2004

De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. Van Boven (Bijbellezing); Goudswaard 19.30 uur ds. Gunst; Hoogeveen 19.30 uur ds. Van Dieren; Meliskerke 19.30 uur ds. Van der Net; Ouddorp 19.30 uur ds. Silfhout; Scherpenzeel 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Spijkenisse 19.45 uur ds. Van Eckeveld; Veenendaal 13.00 uur ds. F. Mulder (huw.bev.).

DONDERDAG 28 OKTOBER 2004

Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. Silfhout (Bijbellezing); Krimpen a/d IJssel 19.30 uur ds. Kleppe; Lisse 19.45

uur ds. Neele (voor de zending); Melissant 19.30 uur ds. Van der Net; Nijkerk 19.30 uur ds. Meeuse; Poortugaal 19.30 uur ds. F. Mulder; Stolwijk 19.30 uur ds. Schipper.

VRIJDAG 29 OKTOBER 2004

Enkhuizen 14.00 uur ds. Neele (huw. bev.); Scherpenzeel 15.00 uur ds. F. Mulder (huw.bev.).

ZATERDAG 30 OKTOBER 2004

Hardinxveld-Giessendam 15.00 uur ds. W.J. Karels (aangepaste kerkdienst).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur. Zondag 24 oktober: 10.30 uur leesdienst en 17.00 uur evang. Krijgsman.

U bent hartelijk welkom in onze evangelisatiepost van dinsdag t/m zaterdag tussen 10.00 - 16.00 uur!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Vacant; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur. Zondag 24 oktober: 9.30 uur leesdienst en 15.30 uur dhr. G. van Manen.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; Prot. Kerk, Oude Barreellei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur. U bent hartelijk welkom in de BIJBEL-winkel van dinsdag t/m zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Advertenties

Nu intekenen!!

Jacobus Durham

Verklaring over de openbaring van Johannes

Dit standaardwerk zal D.V. december 2004 verschijnen in 3 forse delen. Het geheel is overgezet in de huidige spelling vanuit de eerste druk in de Nederlandse vertaling van 1745 door Dhr. J.A. Bunt.

Inhoud:

- Deel 1: Voorwoorden en inleidingen en verklaring van de hoofdstukken 1 t/m 10.
Deel 2: Verklaring van de hoofdstukken 11 t/m 22 en een korte schets van de schakel van het gehele Boek der Openbaring van Johannes.
Deel 3: Enige Godgeleerde verhandelingen, dienende tot verklaring, verdediging en bevestiging van veel gewichtige heilige waarheden die voorkomen in het Boek der Openbaring van Johannes. Verder staan in dit deel verschillende verhandelingen o.a. over de bekering, de natuur en het onderscheid tussen de zaligmakende en de algemene genade, de uitbreiding der verdienste van Christus en of deze een voldoening is voor alle mensen.
Tenslotte treft u een register aan met de voornaamste waarheden in het gehele werk.

Totaal ca. 1680 pag.

Intekenprijs tot 1-1-2005

€ 135,00

Daarna wordt de prijs

€ 149,50

Boekhandel R. van der Meijden

Nedereindsestraat 7 - 4041 XE Kesteren

Tel. 0488-482226 (Bgg. 0488-482134)

s Maandags gesloten

**Onderhoud van uw
Kerkgebouw
Voor alle installaties**

Bel Aktie 010-4517471

**CHR. BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR**

Regentesselaan 43 Tel: (0318) 52 66 41
3905 GT Veenendaal Fax: (0318) 55 42 04

Wij verzorgen begravenissen in Veenendaal,
Ede, Bennekom, Wageningen, Rhenen e.o.

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horsen bv

DORPSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

Uitgesneden teksten div. modellen
G. v.d. Dikkenberg, Munnikenweg 11,
3905 MD Veenendaal, tel. 0318-540252

Harkes
Begravenissen

Berkenbroek 7
2811 NZ Reeuwijk
tel. 0182 - 30 04 23

Dag en nacht bereikbaar

*Wij verzorgen
alleen begravenissen*

**BARNEVELDSE
BEGRAVENISVERENIGING**

Voor een eervolle, eenvoudige verzorging
van begravenissen in Barneveld en om-
streken.

- geen CREMATIE
- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- opgave van lidmaatschap

J. de Groot b.g.g.: G. de Groot
Barnseweg 87 J.H.D. Vermeulenstraat 5
3771 RN 3774 JW
Barneveld Kootwijkerbroek
Tel.: 0342-490728 Tel.: 0342-441812

**begravenisverzorging
T. den Hollander**

Begravenissen in Vlaardingen,
Rotterdam, Gouda, den Haag
en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een
door u gewenst uitvaartcentrum
of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

De volgende 7 cassettes bieden wij
u t.b.v. de zending te koop aan:

Ds. B. van der Heiden Johannes 3:3
Ds. G. Hoogerland Kolossenzen 3:1
Ds. M. Karens Lukas 10:41-42
Ds. G.J.N. Moens Hand. 8:26-39
Ds. A. Moerkerken Lukas 15:4
Ds. A. Schreuder Lukas 7:37,47-48
Ds. C. Vogelaar 2 Kon. 5:13-15

De cassettes zijn helder en duidelijk
opgenomen. De prijs is slechts € 23,-
Geen Portokosten.

Inl. I. Bos, Leusbroekerweg 15, 3832
BG Leusden. Tel. en Fax nummer:
033-2862261 Dagelijks van 8-22 uur.
Bgg. 06-28378488.

**Kerktelefoon
onbetaalbaar?**

Het Kerk Inluister Systeem is
een onafhankelijk alternatief voor kerktelefoon.
Eenvoudig, flexibel en vooral **betaalbaar**.
Bel (0341) 37 57 57 voor meer informatie.

Zwijndrecht

Boekhandel en antiquariaat
DE ROO

**Calvijn
Bijbelverklaring**

Nieuw, 15 delen compleet
t/m zaterdag 30 oktober € 595,-
(daarna € 695,-)

- inruil mogelijk
- geen verzendkosten

Van Meelstraat 12 Zwijndrecht
Tel. 078-6124081

**Collectebonnen
machinaal tellen?**

vraag demo en/of referentie
0548-515415

Zorgverleners

KRAAMZORG

THUISZORG

RST Zorgverleners.
600 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg,
wijkzorg, gespecialiseerde
verzorging, verpleging,
(huishoudelijke) verzorging:
0342 - 42 23 24.
Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of
info@rstzorg.nl.

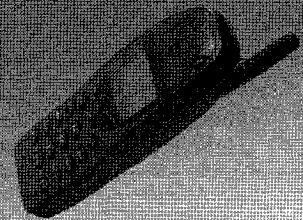
Identiteit
Kwaliteit!

Tel (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

Begravenis Verzorging Tollenaar

Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - **Geen crematies**

Eén telefoontje...

...en u bereikt het brede thuiszorgpakket van
Agathos Thuiszorg: ■ Huishoudelijke verzorging
■ Lichamelijke verzorging ■ Verpleging
■ Psychosociale zorg ■ BKG Kraamzorg
Heeft u een zorgvraag? Bel 010 264 07 77.

Agathos
THUISZORG

Wormerhoek 14g - Postbus 151 - 2900 AD Capelle aan den IJssel
Tel: 010 264 07 77 - Fax: 010 264 07 79
E-mail: info@agathos-thuiszorg.nl
Website: www.agathos-thuiszorg.nl

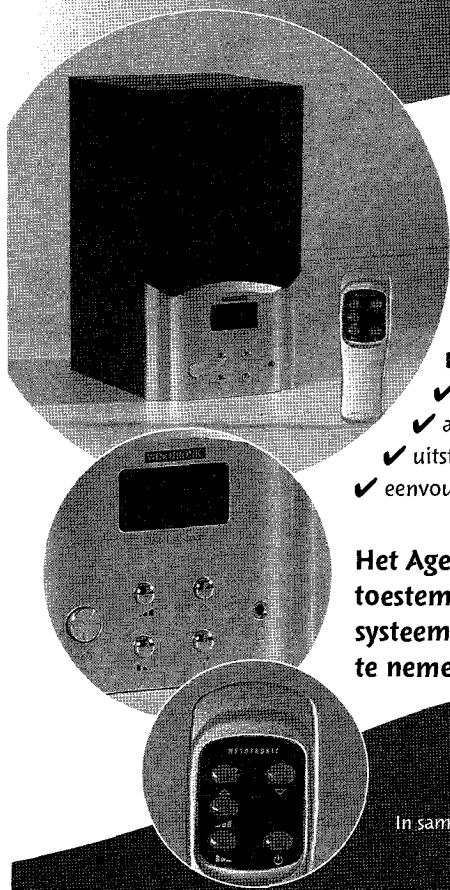
Thuiszorg met een eigen kleur

**EENVOUD,
NATUURLIJK**

KROON
NATUURSTEEN

VLOEREN - TRAPPEN - GEVELS
Energieweg 8c • 4231 DJ Meerkerk
Tel. +31(0)183-354225 • Fax +31(0)183-354375
www.kroonnatuursteen.nl • email: info@kroonnatuursteen.nl
openingstijden showroom: divr: 09.30-17.00 uur, za 09.30-15.00 uur

WESOTRONIC

Wesotronic introduceert DE OPLOSSING voor kerktelefonie:

Het DKtel systeem (Draadloze Kerktelefoon via de ether)

De belangrijkste voordelen zijn:

- ✓ geen telefoonkosten / internetaansluiting
- ✓ aanmerkelijk goedkoper dan andere systemen
- ✓ uitstekende geluidskwaliteit
- ✓ eenvoudig en flexibel in gebruik

Het Agentschap Telecom heeft officieel toestemming verleend om het DKtel systeem per 1 januari 2005 in gebruik te nemen!

Wesotronic B.V.
Nunspeet, Barendrecht
Telefoon 0341 - 271000
www.wesotronic.nl

In samenwerking met SIKN

Te huur **ruime vakantiewoning** in Zuid-Alberta, Canada, omgeving van Lethbridge. Prachtig gelegen, uitzicht op rivier, prairie en Rocky Mountains, dichtbij dorp en kerken. Voor inlichtingen 00-1403-553-4023. Hollands sprekend.

Te koop: op een mooi en rustig punt van **Elspeet 6-persoons vak.huisje** a/d bosrand. Volledig ingericht en met veel verhuurmogelijkheden. Info: dhr. J. Westerbroek, **0577 491267** (na 18.00 uur)

t.h. **woonruimte omg. Apeldoorn** (Lieren) voor een werkende jonge vrouw. Bel voor informatie 055-5062744

Te huur: **ZEELAND/SCHOUWEN**, 6-pers. bungalow, zeer rustig gelegen. Voor- en naseizoen korting!!! Bel ons! (0488) 442031. www.karensrecreatie.nl

Nieuw project

Stichting China

Stichting China is gestart met vertaling van de **Commentaren van Calvijn**

Een noodzakelijk project!

De Chinese huiskgemeenten nu ook in de voetsporen van Calvijn, laat de Muur geen belemmering zijn

Steun de vervolgte kerk in China en maak een gift over op

giro 320666

Info/secretariaat:
Postbus 1150 • 2900 BD Veendam
tel. 0518-510620 • e-mail info@stichtingchina.nl
Giro: 320666 a.n.v. Stichting China
www.stichtingchina.nl

Boeder Scherpenzeel

AMBTSKLEDING

Kostuums: 2 en 3 delig zwart - grijs - e.a.
Preekjassen ~ Jacquets ~ Pantalons
Streeppantalons ~ Overhemden ~
Stropdassen ~ Sokken ~ Overjassen
Hoeden ~ Schoenen

Winkel:

Dorpsstraat 229, 3925 KC Scherpenzeel
Telefoon 033-2778899 / 033-2778068

Op afspraak ook Service aan huis!
M 06 5321 5334

KLASSE MAAKT ONDERSCHIED

Stolk Orgels
is hoofddealer van:
**Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn**

**Stolk
orgels**

tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN PRIJS

Oosterend - Texel

Bungalowpark "De Verrassing"
Bel voor informatie **0222 31 83 91**

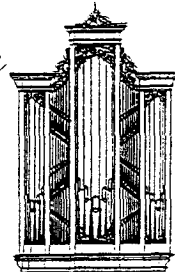
Begrafenisverzorging Kina

Begravenissen in Capelle a/d IJssel
e.o. D.W. Schipper, tel. 010-458 31 12.
Wij verzorgen geen crematies.

Barneveld - Boekenmarkt op D.V.

23 oktober in het Groenhorst
College, Barnseweg 3. (Theologie,
geschiedenis, kinderboeken, e.d.)
Tijd: 10.00 tot 16.00 uur.
Info: P. Helder, 0318-543570.

Orgelmakerij Boogaard

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSSEN
Telefoon 0548-521637
Telefax 0548-544904

Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

IN LIEFDEVOLLE HERINNERING...

Uw gedachten over een uniek gedenkteken geven
wij gestalte in natuursteen. Vraag naar het
totobek met vele voorbeelden.

Goes: Ronde Ringbaan-West
Telefoon (0113) 216555

Middelburg: Arnesteinweg 40
Telefoon (0118) 612579

Zoetermeer: Argonstraat 66
Industrieterrein Lansinghagen
Telefoon (079) 3615010

Email: info@grafgedenktekens.nl